

Jari Tuunanen

12.10.2017

TJATE-A4-258

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL32
00023 VALTIONEUVOSTO

Kirjeenne 25.9.2017; TEM/757/03.01.02/2017

LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI YDINENERGIA-ASETUKSEN MUUTTAMISEKSI

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on pyytänyt Fortum Power and Heat Oy:ltä (FPH) lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ydinenergia-asetuksen muuttamisesta. FPH kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. FPH on tutustunut selvitykseen ja toteaa seuraavaa:

1. Kohdassa 112b § todetaan: *"Ydinlaitoksen käytöstäpoiston eri vaiheet saa aloittaa vasta kun Säteilyturvakeskus on todennut 36 a §:ssä mainittujen asiakirjojen sekä muiden edellyttamiensä yksityiskohtaisten suunnitelmien ja asiakirjojen perusteella kunkin vaiheen osalta, että turvallisuuteen vaikuttavat tekijät ja turvallisuutta koskevat määräykset on otettu riittävästi huomioon."*

FPH toteaa, että käytöstäpoiston vaiheistus on yleisesti käytössä oleva periaate käytöstäpoistosuunnitelmia tehtäessä ja purkutöitä toteutettaessa. Vaiheistetun luvituksen ongelmaksi voi kuitenkin muodostua se, että itse purkutyöt eivät etene jos seuraavan vaiheen luvituksen käsittely ei etene. Tästä syystä on toiminnan harjoittajan kannalta tärkeää, että vaiheistettu luvitus toteutetaan tehokkaasti niin, että purkutyöt päästään aloittamaan jo käytöstäpoiston valmisteluvaiheessa ja ettei luvitusmenettelyistä aiheudu tarpeettomia viiveitä työn toteutukselle.

2. Kohdassa 79 b § todetaan: *"Työ- ja elinkeinoministeriö huolehtisi arvioinnin toteuttamisesta ja toimeenpanosta kuitenkin siten, että arvioinnissa keskeistä merkitystä on riippumattomien tutkimuslaitosten arvioilla sekä Säteilyturvakeskuksen lausunnolla."*

Käytöstäpoiston paras asiantuntemus on useissa maissa jätehuolto-organisaatioilla, luvanhaltijoilla sekä purkutöitä tekevissä yrityksissä. Tästä syystä olisi luontevampaa käyttää termin *"Riippumaton tutkimuslaitos"* paikalla termiä *"riippumaton asiantuntija"*, joka on laajempi käsite ja pitää sisällään myös mahdolliset tutkimuslaitosten asiantuntijat. Tämä muoto vastaa myös sitä mitä asetusmuutoksen perustelumuiotissa todetaan.

3. Asetusluonnoksen 34 a § ja 36 a § sisältävät luettelot käytöstäpoistolupahakemukseen liitettävistä ja hakemuksen jättämisen yhteydessä Säteilyturvakeskukselle toimitettavista asiakirjoista. Nämä luettelot ovat rakenteeltaan melko yhdenmukaiset käyttöluupahakemusmenettelyn ja käyväälle ydinlaitokselle laadittujen vastaavien luetteloiden kanssa. Koska käytössä oleva ja käytöstäpoistettava ydinlaitos poikkeavat toisistaan, asetuksen perustelutekstissä olisi hyvä yleisemmin korostaa suhteellisuusperiaatetta kaikkien kyseisten asiakirjojen kohdalla. Esimerkiksi turva- ja valmiusjärjestelyjen taikka ydinaseiden

Jari Tuunanen

12.10.2017

TJATE-A4-258

leviämisen estämiseksi tehtävien järjestelyjen asianmukainen laajuus ja toteutus riippuvat laitoksen tilasta, ja saattavat käytöstäpoistettavalla laitoksella olla huomattavasti suppeammat kuin käyvällä laitoksella, erityisesti siinä vaiheessa, kun polttoaine on poistettu laitokselta. Vaatimuksia asetettaessa on edelleen myös syytä muistaa, että työturvallisuutta säädellään ensisijaisesti muulla kuin ydinenergiainsäädännöllä. Tältä osin päällekkäisyyksiä on syytä välttää.

4. Asetusluonnoksessa ja perustelumuiotiossa on käytetty termiä "Käytöstäpoisto" sekä yhteen että erikseen kirjoitettuna. Alalla vakiintunut käytäntö on käyttää yhteen kirjoitettua termiä "käytöstäpoisto" kuvaamaan sitä prosessia, jolla ydinlaitoksen käytön jälkeiset purkutyöt toteutetaan. FPH esittää, että terminologia korjattaisiin vastaamaan alan yleistä käytäntöä eli asetuksessa käytettäisiin yhteen kirjoitettua versiota eli termiä "käytöstäpoisto".

FORTUM POWER AND HEAT OY

